

צו ירושה

בהיעדר צוואה, חוק הירושה מגדיר את סדר היורשים על פי דין והיורשים יכולים להיות קרוביו של הנפטר. **צו ירושה** הוא צו הצהרתי מטעם בית הדין הדתי או הרשם לענייני ירושה, הקובע את זהות יורשי הנפטר שלא הותיר אחריו צוואה ואת חלקיהם בעיזבונו אך אינו קובע חלוקה של רכוש ספציפי. כדי לקבל צו ירושה יש להגיש בקשה לצו ירושה לבית הדין הדתי הדרוזי (או הרשם לענייני ירושה).

מהי ירושה:

- 1) ירושה היא, על פי חוק הירושה התשכ"ה-1965, העברת רכושו של הנפטר ליורשים על פי דין.
- 2) אם המנוח הותיר אחריו צוואה, הירושה נקראת ירושה על פי צוואה, ובמקרה שאין צוואה, הירושה נקראת ירושה על פי דין, והיורשים הם קרוביו של הנפטר, על פי מפתח קבוע בחוק.
- 3) כדי לחלק את עזבונו של הנפטר בירושה על פי דין יש להגיש בקשה לצו ירושה לבית הדין הדתי הדרוזי או לרשם לענייני ירושה.
- 4) קופות גמל וביטוחי מנהלים אינם נחשבים לחלק מעיזבונו של הנפטר, ויורש אותם אוטומטית המוטב המופיע בפוליסת הביטוח, אלא אם כן הותנה שהם מגיעים לעיזבונו.

מי יכול לרשת:

- שיטת הירושה בישראל מתבססת על קשרי הדם בין אבות לבנים, ולפיה יורשיו של הנפטר הם קרובי המשפחה הקרובים אליו ביותר – בני זוג (הקרוב היחידי שאינו קרוב בקשר דם), הורים, צאצאים, או קרובי משפחה אחרים, על פי סדר הירושה.
- גם קרובי משפחה שטרם נולדו נכללים ביורשים האפשריים של נפטר, אם מועד לידתם חל בתוך 300 יום מיום הפטירה.

סדר היורשים: בהיעדר צוואה, זכות הראשונים בירושה מתחלקת שווה בשווה בין בן הזוג של הנפטר ובין ילדיו של הנפטר. בן הזוג מקבל מחצית מן הירושה, והילדים מתחלקים שווה בשווה במחצית הנותרת. בנוסף למחצית מכלל הרכוש זכאי בן הזוג לרשת גם את המיטלטלין ואת המכוננית של המנוח, אם הייתה לו כזו. אלמנה זכאית לקבל מן העיזבונו גם את דמי המוהר, ובנסיבות מסוימות היא יכולה גם לדרוש מזונות מן העיזבונו ובנוסף: ירושתו של נפטר שהותיר אחריו בן זוג אך לא הותיר ילדים מתחלקת שווה בשווה בין בן הזוג ובין הורי המנוח או אחיו ואחיותיו. בן זוג ואחים מתחלקים $\frac{2}{3}$ לבן זוג ו- $\frac{1}{3}$ מתחלק בין האחים. בן הזוג יורש את כל העיזבונו רק אם הנפטר לא הותיר אחריו ילדים, אחים או הורים. הורי המנוח, אחיו ואחיותיו מתחלקים בכל העיזבונו רק אם הנפטר לא הותיר אחריו בן או בת זוג ולא היו לו ילדים. ירושתו של נפטר שהותיר אחריו ילדים אך לא הותיר אחריו בן או בת זוג מתחלקת שווה בשווה בין ילדיו. אם גם ילדיו של הנפטר אינם בחיים, הירושה מתחלקת בין נכדיו של הנפטר. אם מי מילדי הנפטר נפטר לפניו חלקו עובר לנכדיו בחלקים שווים ביניהם. אם מי מיורשי הנפטר נפטר אחריו – חלקו עובר ליורשיו עפ"י צו ירושה/קיום צוואה. ירושתו של נפטר שלא היו לו ילדים ולא הותיר אחריו

בן או בת זוג, הורים או אחים, מתחלקת שווה בשווה בין הורי הוריו של הנפטר וצאצאיהם.

התנגדויות לצו ירושה:

התנגדויות לצו ירושה יכול להגיש כל אדם בתוך 14 ימים ממועד הפרסום של הגשת הבקשה לצו בעיתונות וברשומות.

התנגדות לצו ירושה יש להגיש בכתב ערוכה בתצהיר לבית הדין הדתי הדרוזי במספר עותקים כמספר הצדדים בתיק. ההתנגדות צריכה לכלול:

- 1) נושא ההתנגדות.
- 2) נימוקי ההתנגדות.
- 3) המסמכים הרלוונטיים שעליהם מתבססת ההתנגדות.
- 4) תצהיר מאומת בפני עורך דין, התומך בעובדות שהועלו בכתב ההתנגדות.
- 5) קבלה המעידה על תשלום האגרה שנקבעה בתקנות הירושה (אגרות בתי הדין הדתיים), תשנ"ט-1999.
- 6) ייפוי כוח, אם המתנגד מיוצג על ידי עורך דין.

לבקשה יש לצרף את המסמכים הבאים (מקור):

- 1) שני שוברי תשלום ששולמו בעמדת התשלום בבית הדין או בבנק הדואר או באמצעות האינטרנט - על פי תעריפי האגרות הקבועים בתקנות (שובר עבור האגרה + שובר עבור פרסום בעיתון).
- 2) טופס בקשה לצו ירושה חתום בידי המבקש, שיש לו עניין בעיזבון כיוורש, כמנהל עזבון, כנושה של אחד מהיורשים, הוא מצהיר והצהרתו מאומתת על ידי עורך דין או נוטריון / שופט / קאדי מדיהב בבית הדין הדתי / ראש רשות מקומית.
- 3) תעודת פטירה מקורית.
- 4) טופס הסכמת היורשים לסמכות בית הדין הדתי הדרוזי חתום בידי היורשים מאומת על ידי עורך דין או נוטריון / שופט / קאדי מדיהב בבית הדין הדתי / ראש רשות מקומית.
- 5) תצהיר של המבקש (ושל אדם אחר אם צריך) : "העובדות הכלולות בבקשה יאומתו בתצהיר של המבקש ושל אדם אחר, אם קיימות עובדות הכלולות בבקשה שאינן בידיעתו האישית של המבקש" (ראה סעי' 14(ד) לתקנות הירושה).
- 6) לבקשה שמגיש עורך דין בשם המבקשים יש לצרף גם ייפוי כוח מקורי או העתק נאמן למקור.

טפסים:

- טפסי בקשה לצו ירושה בבתי הדין הדתיים הדרוזיים

תשלומים:

- 7) אגרות על פי תקנות הירושה (אגרות בתי הדין הדתיים), תשנ"ט-1999.

הערה: דף הסבר זה הינו כללי ואינו בא במקום ייעוץ משפטי ונועד לסיוע ראשוני בלבד ואינו ממצה את כל הנושאים הנוגעים לעניין.

- כל האמור בנוהל זה נכתב **בלשון זכר** מטעמי נוחות בלבד ומתייחס ל**זכר ונקבה** במידה שווה.